

GÁLATAS

Ra sɔcuɔ bi 'yorba ra Pablo ɥ yɥ 'yɛc'yɛi bɥ ja ra häi Galacia

Ran zɛngua

¹ Nugä dra Pablogä, guecä him bi Huangä yɥn 'yohɥ, pɛ gueɛ a ra Jesucristo, nɛ'a rá Ta, ngue bi xox'a rá Ts'unt'ɥ 'bɥ mi du. ² Nugä nɛ gätho ya ma cuɥ nangué Ojɔ ngue i 'bɥcua dí pɛn'nahɥ ran zɛngua. Guehna ra sɔcuɔ dí ot'ahɥ, nangué gätho yɥ 'yɛc'yɛi i 'bɥpɥ ra häi Galacia. ³ Dí äp Ojɔ ra Ta nɛ ma Hmuhɥ ra Jesucristo di 'da ahɥ rán jɔpi nɛ da hyut'a ni mbɥihɥ. ⁴ Nu'a ra Jesús bin däsɛ bi gurca ma ts'oquihɥ. Nɛ nangué 'bɥ mí du a, bi zä da yɔnjɥ nangué ran ts'o i jaua ja ra ximhäi. Nɛ guehna rá pähä ma Tahɥ Ojɔ bi 'yɔrcahɥ. ⁵ Janangué'a dí ɛspahɥ Ojɔ nɛ i ja rá nuɥxte gätho yɥ pa mazai.

Hin'yɥ man'da ram hma ngue dí m pø a n'da

⁶ Nugä xøgue dadí hyonya thoho hanja 'bexque gá hyɛhmbɥ Ojɔ ngue bi zon'nahɥ xquí pɔhmbɥ rá mate ra Cristo, nɛ gá hyɔxhɥ n'dan'yo ra 'yu t'ɛmbi ní zin ahɥ Ojɔ. ⁷ Pɛ hin'yɥ man'da ra 'yu ní zinɥ Ojɔ, hinda hɔnt'a rán ho ma'da'yo ra Cristo. Pɛ i 'bɥ'i 'da'ɥ in nde da hyä ahɥ, ngue nde di pät'ahɥ ra 'yu nangué ra Cristo. ⁸ Pɛ ya xtá xi ahɥ ra 'yu ngue majuɔni dí yɔnjɥ Ojɔ a. Nu'bɥ 'bo'o da xi ahɥ nɛ 'dahma 'dan'yotho da xi ahɥ, da nu rán ts'ɛmbi Ojɔ a, madague'bɥ guecä o n'da rá m 'bɛhni mahɛts'i. ⁹ Ga xi ahɥ mahø'n'a tengu ya xtá xi ahɥ, nu'bɥ

'bo'o xi ah_u n'dan'yo n'da ra 'yu xinda gue'a gá hyámh_u, Ojã da zãnba ran unbi a. ¹⁰ Nuna ram hma dí xi ah_u nts'edi ts'u. Mfãdi hin dí honi guin numanhøj_u, pεgue dí hongã Ojã da numanhogui. Pε nu'b_u xcã honi 'be'a dí numanhog y_u jã'i, hingui sã xcãn 'yεhεgã nangue ra Cristo 'b_u.

Hønt'a Ojã bi bεnba ram hma im man ra Pablo

¹¹ Ma z_u cu ah_u, dín nde ah_u gui pãhmb_u hing rãm hman y_u jã'i a rán ho ma'da'yo ra Cristo dá xi ah_u. ¹² Nu ran ho ma'da'yo dím mangã, xínga n'da ran 'yoh_u bi xiqui, nε hín dá øcã b_u ja man xãdi a, pε guesε a ra Jesucristo bi jaqui dí pãdi. ¹³ Nu ah_u ya gá 'yøhmb_u 'be'a mí øt'ã nu'b_u mi tëndã yú t'εc'yεi u ma mijudíohe, εmmε madí undã ran unbi u yú 'yεc'yεi ra Cristo, nε mim bεngã xcã juadi gãtho u. ¹⁴ Nε mi øt'ã xøn ho yú t'εc'yεi ma mεnguhe y_u judío, εmmε mi εhya ga jã'ts'ã u, nε xínda gue'u mi'da 'da ingu y_u jεya mi pεs'he. Nguetho εmmε min nde xcã thocã yún t'øt'e u ndu mam bombøtahe maya'b_u. ¹⁵ Pε nu'b_u hin nám 'bucã, Ojã xí huangui, nε m'bejua bi zongui nangue rá mate. Nguetho bi ndesε Ojã a. ¹⁶ Janangue'a bi jaqui dá pã'a rá Ts'unt'u ngue gue'a ra Cristo, guerp_u bi zã gam man rãm hma b_u 'buh y_u jã'i hing y_u judío. Nε nu'b_u mi zoncã Ojã, xínga n'da ra jã'i bi xãngui. ¹⁷ Nε him 'bex dá mbagã b_u ja ra hnini Jerusalén ngue xcãn yã'be u mi'da yú 'bãih_u ra Cristo ngue m'bet'o xinda guecã. Pε m'bet'o dá mbagã b_u ja ra häi Arabia b_u njongui 'bui, guerp_u dán yãse'be Ojã. M'bejua b_uya duá pengã b_u ra hnini Damasco. ¹⁸ Pε xí tho'an hyu jεya 'b_u má mbagã b_u ja ra dahnini Jerusalén, ja dá pãcã ra Pedro b_uya, nε 'de'macut'a thoho dãm

'bɛ'be bɛ ra Pedro. 19 Pɛ hin dá nugä mi'da yú 'bäihɛ ra Cristo, pɛ hɔnt'a ra Jacobo rán 'yohɛ ma Hmuhɛ dá nugä bɛ. 20 Pɛ majuaɲi na dí ot'ahɛ, nguetho i pa Oja hin dí mangä ra fehni. 21 M'bɛjua bɛya dá mbagä bɛ ja ra häi Siria nɛ ra häi Cilicia. 22 Nɛ nu'ɛ yɛ 'yɛc'yɛi dim peti bɛ ja yám peti bɛ ra häi Judea, him mi paqui nguetho njám'bɛ min nugui. 23 Pɛgue mi øde ngue guecä drá Pablo mi ξna xcá juah yɛ 'yɛc'yɛi, pɛ nuya dí m mangä rá m hman Oja. 24 Janangue'a bi un ra jamadi Oja ngue 'bɛ'a bin ja nanguecä.

2

Mi'da yú 'bäihɛ ra Cristo bi zimanho a ra Pablo

1 Nu'bɛ mi tho'a 'dɛ'magoho njɛya dá mbagä mahɔn'a bɛ ja ra dahnini Jerusalén. Dá mbɛ'be ra Bernabé nɛ dá six'be ra Tito. 2 Nugä dá mbähmbe bɛ nguetho bi bɛngä Oja. Nɛ dán yahe 'da'ɛ yú ngurpi yɛ 'yɛc'yɛi. Nɛ hɔnt'ɛ dá xi'be 'bɛ'a ním hma dí xi'ɛ hing yɛ judío, ngue gue'a rán ho ma'da'yo ra Cristo. Nguetho dí su di ɛ't' yú mbai 'bɛ'a dí øt'ä, ngue hinga nɛ'ɛ yú t'ɛc'yɛi yɛ judío dí mangä hapɛ dí 'yo. Nɛ nu'bɛ hin xtá numanho, xtí ts'onga ma 'bɛfi bɛ 'bɛ. 3 Pɛ nte bi xic'be, xím bi ma ngue jatho da thecuá rá xifani ra Tito tengu yú t'ɛc'yɛi yɛ judío. Nɛ nuna ra Tito hin ra judío na, pɛ ra griego na. 4 Pɛ mi 'bɛpɛ ɛ 'da yɛ hyäte ngue yɛn 'yøxte, ngue hɔntho in øxtho, ngue nde da baði gue'bɛ dí øt'ä yú t'ɛc'yɛi yɛ judío o hin'na. Nu'ɛ in nde di hegahɛ 'bɛ'a gätho bi 'dajɛ ra Cristo, ngue bi jajɛ ga hehmbɛ yún t'øt'e yɛ judío. 5 Pɛ xíngui ts'ɛ dán hyehmbe ngue da hyäje ɛ yɛ hyäte, pɛ dá zacuahe a ram hma

majuani. Nguetho dín ndehe, hõnt'a majuani rán ho ma'da'yo ra Cristo gui 'yε't'ambɛihɛ a. ⁶ Nε nu'ɛ njuan̄tho yɛ ngɛrpi bɛ, madague'bɛ t'εmbi man'da ja yún t'εdi xinda guecã, pε 'da'angudãhe, nguetho 'da'angu yɛn 'yohũthoho bɛ na nu Ojã. Nε him bi xiqui n'dan'yo n'da ram hma ga xãmba yɛ jã'i. ⁷ Pε nu'ɛ yɛ ngɛrpi bi hyãxa njuani ngue gue'a Ojã bi 'dacã ra 'bɛfi ga xi'ɛ hing yɛ judío a rán ho ma'da'yo ra Cristo, tengu thohe ra 'bɛfi bi un Ojã ra Pedro nangu da xih ma mijudíohe. ⁸ Nguetho n'dat'a Ojã bi 'dac'be ra ts'edi ra Pedro, nε bi xifi da xi'ɛ yɛ judío, pε nugã, bi xiqui ga xi'ɛ hing yɛ judío. ⁹ Janangu'e'a nu'bɛ mi hyãxa njuani ngue 'da'angu nan hɛts'i a ra 'bɛfi bin 'daje ɛ yɛ ngɛrpi a ra Jacobo, nε ra Pedro, nε ra Xuua, bi bɛndga ma 'yε'be ra Bernabé. Nu'a nám bõn'a n'dat'a dí εc'yɛihe, nε n'dat'a dím mamhbe ga mbε'be bɛ 'bɛ'ɛ hing yɛ judío, dam pε'be bɛ, pε nu'ɛ, di thoqui da xih yɛ judío. ¹⁰ Hõnt'a bi xic'be jatho ga fãx'be yɛ hyoya, pε ngubɛ dí εhya ga øt'a.

Nu'a ra Pablo bi dãmhyq̄ ra Pedro bɛ Antioquía

¹¹ Pε nu'bɛ mi mba bɛ ja ra hnini Antioquía a ra Pedro, nugã dá xip rá hmi, nguetho hingui ho bi 'yøt'e. ¹² Nguetho nu'bɛ mi zõm bɛ 'da ɛ ma mijudíohe bi mbɛn'na ra Jacobo, nε 'bex bi 'yε'ts'a na sihmɛhɛ ɛ hing yɛ judío, sã bi zu da 'yεmp'ɛ yú mijudíohe hingui ho bi 'yøt'e. ¹³ Nε nu'ɛ mi'da yɛ judío ngue mi εc'yɛi bɛ, bi dɛn'na ra Pedro. Nε'a ra Bernabé bi dɛn'ndɛ ngue madí yorba yún t'øt'e. ¹⁴ Pε nu'bɛ má nugã ngue him bin thɛui ran ho ma'da'yo a bi 'yøt'ɛ, dá xi'a ra Pedro, nε gãtho mi 'bãpɛ: “Nu'i gra Pedro gra judío, pε hin gmi øt'

yán t'òt'e y_u judío. P_e hanja gní 'yòt' mahø'n'a yán t'òt'e y_u judío, n_e n'danni guín sihm_e. P_e tengu'b_u guí uth_u u hing y_u judío ngue da 'yòt' yán t'òt'e y_u judío," dá *ɛ*mbi.

Dy_u judíohe, ní y_unje a ra Cristo

¹⁵ Nugähe ngue däm 'b_uhmbe dy_u judíohe, n_zai dá øthe yán t'ɛdi Oj_a bi sije. N_e hin däm 'b_uhmbe tengu'_u hing y_u judío, ngue hingui p_ah yán t'ɛdi Oj_a u. ¹⁶ P_e guehma dí p_ahmbe hin dí hogahe u y_un t'ɛdi gue Oj_a bi un mam bombøtahe maya'b_u, p_e hønt'b_u ga h_amhbe rá mate ra Jesucristo, di hoga ma ts'oquihe, dy_u judiógähe. Janangue'a necähe ngue dá p_ahmbe yán t'ɛdi Oj_a, p_e dá h_amhbe rá mate ra Jesucristo ngue di hogahe. N_e hin dí *ɛ*mhbe di hogahe 'b_u dí øz_ehehe u y_un t'ɛdi. Nguetho mán t'o't'i: "Xínga n'da da t'ɛmbi x_un ho nangue yán t'ɛdi Oj_a." ¹⁷ N_e nugähe dy_u judíohe, p_e nangue ra Cristo dí homhbe di hogahe ya. N_e gue'a ná *es*'he a dím b_emhbe di hogahe u yán t'ɛdi Oj_a. P_e hin dím b_emhbe ngue dy_u 'yòt'ats'oquihe 'b_u dí *es*'he u, nguetho gätho x_un hotho rá 'yu ra Cristo. ¹⁸ P_e nu'b_u gam mangä ngue jatho ga øt'ä mahø'n'a yán t'ɛdi Oj_a bi un ma mijudíohe, ngue gue'_u dí hogä u, p_e ga cohi dra 'yòt'ats'oqui 'b_u, nguetho hin dí hät'i ga øt'ä y_un t'ɛdi tengu in nde Oj_a. ¹⁹ Janangue'a dá *ɛ*'ts'ä ná b_engä ní zingä Oj_a u yán t'ɛdi, n_e dá t_en'na ra Jesucristo nguep_u da zä di 'dac ra 'da'yote, n_e da zä b_u ga ørpa rá 'b_efi Oj_a b_uya. ²⁰ Nuya däm 'b_ucä tengutho 'b_u 'darp_u x_cá tu'be ra Cristo b_u ja ra pont'i, ngue bi 'b_erca man 'yomf_enise. N_e gue'a ra Cristo i 'b_ucua mbo ma mb_ui ya, di b_engä a dím ma n_e 'b_e'a gätho man'da dí øt'ä. P_e gue'a nám 'b_ucä

a ngue thocua tho dí hängä rá ts'edi a rá Ts'unt'u Oja, ngue bi huëgä a ne bi un rá te nanguécä. ²¹ Ne nugä hin te dí m mangä ngue säti thoho bi du'a ra Cristo. Pe nu'bu xti hogahu u yün t'edi Oja, säti thoho bi du'a ra Cristo 'bu.

3

Hinga gue'u yun t'edi in 'dajü rá Hogandähi Oja u

¹ Nu'ahu ma zu cu ahü, ngue gui 'buhmbu bu ra häi Galacia, hanja gnän 'yambuihü, to'o bi hyä ahü ngue hin gui 'yøthu a majuani. Nguetho rá mbüdi gá 'yøhmbu xun ho 'be'a nam bøn'a í du'a ra Jesucristo. ² Pe damim bëmhbü ya nda'a in 'dajü rá Hogandähi Oja a, ha gue'u yün t'edi Oja bi man ra Moisés, uague gue'bu má εc'yehü bi du ra Cristo nangué ma ts'oquihü. ³ Ne ya gá dühmbü gán 'yohü rá Hogandähi Oja nangué gá 'yεc'yehü ra Cristo. Ha gui ξna gui hyehmbü a, ne gui ξna gan hoczεhεhü ya. Hanja gán tontohü. ⁴ Ne nangué gätho yun unbi gá nuhü, ha hin te ts'u nin 'yomfëni bi 'da ahü yun unbi. Nde'bu gui pähmbü ts'u 'be'a nam bøn'u yun unbi. ⁵ Pe gá 'yεc'yehü 'be'a bi 'yøt'ahü ra Cristo, ne gue'a in 'da ahü rá Hogandähi Oja a, ne gue'a ní ja ahü gui 'yøthu yun t'øt'e nuixte, ne hinga gue'a gní 'yøthu yün t'edi yu judío. ⁶ Nu ra Abraham bi 'yεc'yei a bi xi Oja da 'yørpe, ne hin'yu man'da 'be'a í ts'imanho a. ⁷ Nde'bu gui pähmbü ya ngue gätho yu 'yεc'yei i comhbü rán japi Oja bin t'un'na ra Abraham, tengu'bu njuantho gätho yú t'uhni ra Abraham. Nguetho i εc'yei 'be'a bi man Oja tengu ra Abraham. ⁸ Nu Oja mám'bet'o mi pädi ngue da numanho u gätho to'o da 'yεc'yei 'be'a

bi ma, dague'b_u dyám bom'betoh_u ra Abraham o hin'na. Janangue'a Ojã bi xi'a ra Abraham: “Gätho y_u nde 'dahma 'dan'yo gui comhb_u ran jãpi _u da 'yεc'yεigui tengu i,” bi t'εmp'a ra Abraham. ⁹ Janangue'a gätho to'o da hyãntho ram hma nangue ran ho da 'yørcah_u Ojã, n'dat'a ran jãpi ga comhb_u ra Abraham, nguetho n'dat'a rá t'εc'yεi dí øth_u. ¹⁰ Nu'ü gätho ngue i ξna, jatho da 'yøt' y_un t'εdi bi un Ojã y_u judío, gätho da nu rán ts'εmbi Ojã _u. Nguetho i mam b_u ja rá_m Hman Ojã: “Nu'b_u gui fεsthohoh_u a n'da ran t'εdi, säti thoho 'bε'a mi'da gui 'yøth_u 'b_u, ne guexta'a gui nuh_u rán ts'εmbi Ojã.” ¹¹ Mfãdi ya ngue xínga n'da ra jã'i sä da zin'a Ojã nangue'a ní 'yøt' y_un t'εdi y_u judío. Pε tengu i mam b_u ja rá_m Hman Ojã: “Gätho to'o da hyãntho ram hma nangue ran ho da t'ørpe, nu Ojã di hocpa yá ts'oqui, ne di un ra temazã.” ¹² Pε nu y_un t'εdi Ojã, guí εmh_u gui uãspah_u rá mate Ojã _u. Pε bi 'yεntho _u: “Nu'b_u 'b_ui to'o da hyät'i da 'yøt'e gätho y_un t'øt'e y_un t'εdi, dí zin Ojã _u y_un t'εdi 'b_u,” bi 'yεn'ü. ¹³ Nu'a ra Cristo bi yãnj_u nangue ran ts'εmbi mi ja xcá nuh_u ngue hin dá jãs'h_u y_un t'εdi. Nguetho bi nu ran ts'εmbi nanguej_u 'b_u mín zãp_u ja ra pont'i. Ne gue'a nam bøn'a mán t'o't'i b_u ja rá_m Hman Ojã: “Da nu rán ts'εmbi Ojã a to'o din zãp_u ja ra za,” mi ξna. ¹⁴ Nangue 'bε'a bi 'yøt'a ra Cristo Jesús, sä ga hãmhb_u rá Hogandãhi Ojã, nangue'a dá εc'yεih_u. Ne n'dat'a ran jãpi bi un Ojã ra Abraham ngue da comhb_u y_u jã'i hing y_u judío, ne gätho mi'da ngue da 'yεc'yεi.

Hingui sä y_un t'εdi di ts'onba ran hoqui bi 'yøt' ra Jesucristo

15 Ma zɛ cu ahɛ, ga xi ahɛ n'da ra hmɛpya ya. Tengu'bɛ yoho yɛn 'yohɛ i hon yɛ testigo da 'yɔt'a n'da ran hogui, nɛ i huspa yá firma nɛ rá sello ra ze'mi. Njo'o man'da ran 'yohɛ sä di pädi. 16 Nu ran hogui bi 'yɔt'ui Ojɔ a ra Abraham nɛ rá m bom'beto. Pɛ nu rá m hman Ojɔ him bi ma ngue gátho yám bom'beto, pɛ bi ma hɔnt'a n'datho, ngue gue'a ra Cristo. 17 Nugä ga xi ahɛ ya 'bɛ'a nam bɔn'a dí m mangä. M'bɛt'o thoho xí 'yɔt'ui ran hogui Ojɔ a ra Abraham, nɛ tengu'bɛ ya bi firmabi ngue njám'bɛ dim pädi. Nɛ m'bɛjua bɛya bi un yɛn t'ɛdi ma mijudíohe, 'bɛ ya xí thoqui goho ciento nɛ 'däte ma 'dɛt'an jɛya. Pɛ hin'yɛ yá ts'ɛdi ɛ yɛn t'ɛdi ngue di ts'onba a ran hogui bi 'yɔt'ui Ojɔ ra Abraham. 18 Nɛ nu'bɛ da gue'ɛ yɛn t'ɛdi xtí zinjɛ Ojɔ, pɛ hin xtá man'a Ojɔ a ran hogui í hogazɛhɛhɛ Ojɔ 'bɛ. Pɛ nu'a ran hogui bi mammi Ojɔ a ra Abraham, di untho nangue rá mate zɛhɛ. 19 Pɛ hanja í zän'na Ojɔ ɛ yɛn t'ɛdi, gue'bɛ ya hinga gue'ɛ ɔrcahɛ ran ho ɛ. Pɛ m'bɛjua bi man Ojɔ yɛn t'ɛdi, guerpɛ da fadi gátho i ja yá ts'oqui yɛ ja'i. Pɛ nu'ɛ yám 'bɛhni Ojɔ mahɛts'i bi xi'a ra Moisés ngue di un yɛn t'ɛdi yɛ ja'i nɛ hinga guesɛ Ojɔ. Nɛ bi zän Ojɔ din t'ɛ'ts' 'bɛ bi zɔh rá m bom'beto ra Abraham ngue bi ma ba ɛhɛ, ngue gue'a ra Cristo. 20 Pɛ nu Ojɔ bin yá sɛui ra Abraham 'bɛ mí 'yɔt'ui ran hogui, njom mi 'bä'inde n'da ra pɔngahyɔ, nɛ him mi 'bähmi n'da rá m 'bɛhni mahɛts'i. Nɛ hɔnt'a Ojɔ bi 'yɔt'ui ran hogui ra Abraham.

Bɛ'a nam bɔn ɛ yɛn t'ɛdi

21 Pɛ nu'a Ojɔ hingui yoho yɛm hma bi xijɛ. Nu'bɛ xcá häthɛ xcá jas'hɛ yán t'ɔt'e ɛ yɛn t'ɛdi,

gue'ᵐ xtı́ 'dajᵐ ra temazai 'bᵐ. ²² Pε nu rám Hman Oja i ma ngue gätho yᵐ ja'i i ja yá ts'oqui. Ne gätho to'o da 'yεc'yεi 'be'a bi 'yøt'a ra Jesucristo, da hyani 'be'a bi man Oja ngue di unni. ²³ Nu'bᵐ hin ní zøcua häi ra Cristo, mí øthe yán t'εdi Oja madí mandagahe xᵐn ho, tengu'bᵐ dyᵐ ofädihe. Jague'bᵐ mi zøh ra Cristo, dá hámhbe rá mate bi xogahe. ²⁴ Ne nu yᵐn t'εdi midí mandagahe 'bᵐ hin ná pámhbe ra Cristo. Ne tengu n'da ra t'uhni i pa ma unbi 'bᵐ hingui ho øt'e, pε gue'ᵐ dá hámhbe rá mate ra Cristo di hogahe. ²⁵ Nuya dá däh ma mbuihᵐ ra Cristo, ne him man dí homhbᵐ 'be'a man'da di mandagahᵐ. ²⁶ Nguetho gätho bi 'yørcahᵐ yá t'uhnigahᵐ Oja 'bᵐ má hámhbe rá mate ra Cristo. ²⁷ Ne gätho dán xixyähᵐ nangue dí tenhdᵐ ra Cristo ne 'da'angu dí m bémhbᵐ a. ²⁸ Ne dí 'bᵐhmbᵐ ra Cristo, janangue'a hinga 'dahma 'dan'yo bᵐ na nujᵐ Oja, dyᵐ judíoᵐ, o gue dyᵐ griegoᵐ, o gue dyᵐ 'yεhεᵐ o gue hin dyᵐ 'yεhεᵐ, o gue yᵐn 'yohᵐ, o gue yᵐ xisu. Pε gätho gahᵐ tengu'bᵐ dí 'bᵐhmbᵐ n'danja'itho bᵐ na nu Oja. ²⁹ Ne nu'bᵐ dí 'bᵐhmbᵐ ra Cristo, tengu'bᵐ ne ahᵐ gätho bi xändgahᵐ ra Abraham, ne sä ga comhbᵐ ran hogui bi 'yøt'ui Oja a, ne sä ga hámhbe rán japi Oja bi ma di unni.

4

¹ Nuya dín nde ga xi ahᵐ n'da ra hmεpya 'be'a mi ørcache yán t'εdi Oja 'bᵐ him mi tímhbe ran 'yomfēni. Tengu'bᵐ n'da ra t'ut'uhni da du rá ta, ne i 'bᵐi tengu'bᵐ n'da ra 'yεhε bᵐ ja rá ngu, madague'bᵐ xᵐn ngu 'be'a bi zocpa a rá ta. ² Jatho da mba ma manda asta gue'bᵐ go bin te ra t'uhni. ³ Ne gue'a mi øthe a 'bᵐ hin ná pámhbe, midí mandagahe ᵐ

yán t'ɛdi Ojã, gue bi xije 'bɛpɸ dán 'yohe ua ja ra ximhãi. ⁴ Pɛ nu'bɸ mi zɔn ra pa ngue bá pɛnh Ojã rá Ts'unt'ɸ, nɛ bim 'bɸi nangue n'da ra xisu ngue ma mijudíohɛ. Nɛ nu'a rá Ts'unt'ɸ Ojã bi 'yɔt' yán t'ɛdi Ojã. ⁵ Janangue'a bi zã bi hyãgahɸ gãtho yɸ ts'oqui dín dupatehɸ nangue hin dá ɔthɸ yɸn t'ɛdi xɸn ho, nɛ bi zã bɸ bi zinjɸ Ojã ngue dyɸ t'ɸhni gahɸ bɸya. ⁶ Nɛ nujɸ yú t'ɸhnigahɸ Ojã, nɛ bá pɛngahɸ a rá Hogandãhi bɸ ja ma mbɸihɸ. Nɛ nangue dí 'bɸhmbɸ rá Hogandãhi Ojã, sã gam mamhbɸ ngue ma Tahɸ Ojã. ⁷ Nuya guí 'bɸhmbɸ ngue yú t'ɸhni ahɸ Ojã, nɛ hin guí 'bɸhmbɸ tengu gyɸ 'yɛhɛhɸ. Nɛ nangue'a 'bɛ'a bi 'yɔt'a ra Cristo, Ojã di 'da ahɸ 'bɛ'a gãtho i ja, nguetho yú t'ɸhni ahɸ.

I hãdumbɸi ra Pablo nangue yɸ 'yɛc'yɛi

⁸ Pɛ nu'bɸ hin gní pãhmbɸ Ojã majuãni, ngue gue'ahɸ hing yɸ judío ahɸ, gmín 'yɛhɛhɸ yɸ ojã ngue him majuãni. ⁹ Pɛ nu ahɸ ya gá pãhmbɸ Ojã, nɛ'a Ojã i pã ahɸ. Ha guím bɛmhɸ guí hyomhbɸ man'da ra 'yu mahɔn'a, ngue gan 'yɛhɛhɸ yán t'ɛdi Ojã guím bɛnsɛhɸ dí zin'ahɸ Ojã ɸ. Pɛ nu yɸn t'ɛdi hin'yɸ yú ts'ɛdi ɸ, tengutho a ra 'yu gá hyɛhmbɸ mam'bet'o, 'bɸ gmí thãndehɸ yɸ ojã him majuãni. Pɛ nte manho da 'yɔt'ahɸ mahɔn'a ɸ. ¹⁰ Pɛ nuya guí ɛmhɸ i ja yú ts'ɛdi ɸ 'da yɸ pa, o gue'ɸ 'da yɸ zãna, o gue 'da yɸ jɛya. ¹¹ Nugã dra Pablogã, ɛmmɛ dí su nangue ra 'bɛfi xtã ɔt'ã bɸ guí 'bɸhmbɸ, nɛ 'bɛ'a dá xi ahɸ, ɛna gue'bɸ nte ní mbatho. ¹² Nu ahɸ ma zɸ cu ahɸ, dín nde ahɸ gam 'bɸhmbɸ tengugã, nguetho dá ɛ'ts' yɸn t'ɛdi mi ɔt'ã, nɛ dí 'bɸcã tengu ahɸ ngue njãm'bɸ gá 'yɔthɸ yɸn t'ɛdi mam'bet'o. Nɛ nu'bɸ mãm 'bɸhmbɸ bɸ, gãn numanhøjɸ, nte mãn

ts'o gá 'yørcah_u. Masque nehya gui 'yømanhoh_u na.
 13 Pɛ guí pəhmb_u ngue mi ɛgä, nɛ gue'a dá mbagä
 b_u. Nɛ nu'b_u má_m 'b_uhmb_u b_u, dá xi ah_u ran ho
 ma'da'yo b_uya. 14 ɛmmɛ x_un hɛi ran _u mi jagä, pɛ
 njo'o ah_u gá sanj_u ngue x_un ɛgui. Pɛ gätho ah_u gá
 sinj_u x_un ho, tengu'b_u dram 'bɛhni mahɛts'igä, o
 tengu'b_u da guecä dra Jesucristogä. 15 ɛmmɛ mi hu
 ni mb_uih_u 'b_u má xi ah_u ram hma. Nɛ nu'b_u 'bo'o
 xtán zä, xtá hyəh rá dā nɛ xtí 'daqui. 16 Pɛ nuya, ha
 guí s_uj_u ya nangue dí xi ah_u majuəni. 17 Nu y_u ja'i
 ngue i hä ah_u, høntho in nde di 'uec'ah_u nanguecä,
 nguetho in nde ah_u go gui numansuh_u _u nɛ gui
 tɛnhd_u _u. 18 X_un ho ngue gui tɛnhd_u _u 'da, pɛ gui
 huanhd_u to'o majuəni im ma x_un ho, madague'a
 hinga 'darb_u dí 'b_uhmb_u. 19 Ma z_u t'əhni ah_u
 nangue ra Cristo, nts'ɛdi gá ɛngah_u, tengu'b_u n'da
 ra xisu ngue hinga nam 'b_uh rá t'əhni, ngue xø
 ga ja ah_u gam 'b_uhmb_u ma'da'yo mahøn'a. Nɛ
 guexta'a ga thoqui ga nu ran ɛnbi, jague'b_u gá
 pəhmb_u x_un ho a ra Cristo. 20 Xi'b_u di 'b_ucä b_u,
 n'dahma sä dan yəseh_u, nguetho nuua dí 'b_ucä
 hingui sä ga pədi 'bɛ'a guím bɛmh_u.

Rá hmɛpya ra Agar nɛ ra Sara

21 Nu ah_u ngue guín nde gui 'yøth_u yún t'ɛdi ma
 mijudíohe, ga xi ah_u ya 'bɛ'a nam bøn _u yən t'ɛdi.
 22 Nt'o't'i ngue mi 'b_ui yoho yú ts'ənt'_u ra Abraham.
 N'da rá ts'ənt'_u ra 'yɛhɛ xisu, nɛ n'da rá ts'ənt'_u a rá
 xisu zɛhɛ ngue hinga gue'a rá 'yɛhɛ. 23 Nu rá ts'ənt'_u
 ra 'yɛhɛ xisu bim 'b_ui tengutho 'b_u im man y_u ja'i
 dim 'b_uh yú t'əhni, pɛ nu rá ts'ənt'_u a rá xisu zɛhɛ
 bim 'b_ui nangue rá ts'ɛdi Ojə nguetho ya xí man'a
 Ojə ngue dim 'b_ui. 24 N'da ra hmɛpya ngue yoho

y_u 'yu i hax y_u ja'i. Nu ra 'yεhe xisu ní huti ra Agar, rán t'uti _u y_un t'εdi Oja bin t'un'na Moisés b_u ja ra t'øhø Sinaí. Ne nu'_u to i ten'nd_u, tengu'b_u y_u 'yεhe _u. ²⁵ Nu ra Agar i uh ra hmεpya nangue ra t'øhø Sinaí nub_u ja ra häi Arabia, ne ngutho ra dahnini Jerusalén ngue'a i ja b_u a ya. Ne nu y_u ja'i i 'b_up_u, i uh ra hmεpya tengu'b_u y_u 'yεhe _u y_un t'øt'e y_un t'εdi _u. ²⁶ Pε nu ra xisu ngue hing ra 'yεhe i uh ra hmεpya nguep_u mahεts'i, ra hnini Jerusalén ma'da'yo. Ne njongui pa ma manda b_u nangue y_un t'εdi. Ne nuju dy_u mεnguh_u b_u. ²⁷ Nt'o't'i b_u ja rá m hman Oja:

Gan johya gra xisu ngue hing ra 'yεhe, madague'b_u hinga nam 'b_uh ni t'uhni.

Nts'edi gan ya nangue nin johya, gue'e hin gana nu ran _ubi.

Nguetho dim 'b_uh mi'da ni t'uhni ngue y_u t'uhni Oja, εmme xtán ngu, xinda gue'a ra 'yεhe xisu ngue i t_un y_u t'uhni nangue bi manse tengu y_u ja'i.

²⁸ Ma z_u cu ah_u, nuya dí øth_u tengu ra Isaac rá ts'unt'_u ra Abraham, ngue Oja bi ma dim 'b_ui. Nguetho y_u t'uhnigah_u Oja tengu bi ma. ²⁹ Pε nu man'da ra ts'unt'_u ngue bim 'b_ui nangue bi manse tengu man y_u ja'i, bi z_u'a ra ts'unt'_u ngue bim 'b_ui nangue rá ts'edi a rá Hogandahi Oja, tengutho in ja ya. ³⁰ Im mam b_u ja rá m hman Oja; "Dami 'yεth_u ra 'yεhe xisu ne'a rá t'uhni, nguetho hin da gonhui 'be'a i ja rá ts'unt'_u ra xisu ngue hing ra 'yεhe." ³¹ Gui p_uahmb_u ya, ma z_u cu ah_u, ngue hin dy_u t'uhni gah_u ra 'yεhe xisu. Pε tengu'b_u dy_u t'uhnigah_u ra xisu ngue hing ra 'yεhe.

5

Hin dan 'yɛhɛhɛ yɛn t'ɛdi mahɔn'a

¹ Nu'a ra Cristo bi yaɲjɛ bɛ min 'yɛhɛhɛ mam'bet'o, ngue ya him man dan 'yɛhɛhɛ bɛ. Pɛ damin zɔmhɛ bɛ harɛ bi mbäp'ahɛ ra Cristo, nɛ 'yo gadín umhbɛ gan 'yɛhɛhɛ mahɔn'a. ² Dami 'yøhmbɛ ya 'be'a dí xi ahɛ, nugä dra Pablogä. Nu'bɛ gui 'yɛna gui 'yøthɛ 'da yɛn t'ɛdi ngue gui hyɛc ni xifanihɛ, nu'a ra Cristo hin da zä da 'yøt'ahɛ n'da ran ho a 'bɛ. ³ Dín nde ga xi ahɛ mahɔn'a. Nu'bɛ gui dɛ'mi gui 'yøthɛ yɛn t'ɛdi ma mijudíohe, jatho gätho gui 'yøthɛ, nguetho hinga xøt'a n'datho gui 'yøthɛ. ⁴ Nu'bɛ 'bɛ i 'da ahɛ ɛna ngue ja yá ts'edi ɛ yɛn t'ɛdi di hoc'a ni mbɛihɛ ngue da zimanho ahɛ Ojɔ, pɛ ya gá hyɛhmbɛ ra Cristo 'bɛ, nɛ gá 'uehmbɛ bɛ ja rán huɛcate Ojɔ bɛya. ⁵ Pɛ nu rá Hogandɔhi Ojɔ dá hɔmhɛ 'bɛ má pɔhmbɛ majuɔni ra Cristo, gue'a dí 'yɛɲjɛ xɛn hojɛ Ojɔ a, nɛ gue'a ná tømhbɛ da zinjɛ xɛn ho. ⁶ Nɛ nu'bɛ dí 'bɛhmbɛ ra Cristo, madague'bɛ da mba nthɛqui ma xifanihɛ o hin'na, hin te di muui. Pɛ man'da hnɛhi thoho ga simhbɛ xɛn ho ma mbɛihɛ a ra Cristo, nɛ gue'a dí jajɛ ga øthɛ ran huɛcate a. ⁷ Pɛ nu'bɛ rá mbɛdi thoho, ɛmmɛ gmí 'yohɛ xɛn ho bɛ ja rá 'yu Ojɔ. To'o bi zɔmp'ahɛ ngue hin gui øthɛ ra 'bɛfi majuɔni. ⁸ Him bi zɔmp'ahɛ Ojɔ, nguetho guesɛ Ojɔ bi zon'nahɛ gan 'yohɛ bɛ ja rá 'yu. ⁹ Nu'bɛ gui 'bɛhmbɛ n'da in nde di ts'on'na nin 'yomfɛnihɛ, 'da xni ts'on'natho ni mbɛihɛ 'bɛ, tenguthoho 'bɛ rá íxi ra thuhmɛ i sinni gätho ra jɛni. ¹⁰ Nugä dí hɔxa njuɔni ngue ma Hmuhɛ Ojɔ di ja ahɛ 'da'angu gam bɛmhɛ. Nɛ to'o i 'bɛpɛ ngue in nde di ts'on'na nin

'yomfɛniɥ, da nu rán ts'ɛmbi Ojã a, hɔnt'a go to'o. ¹¹ Nu'bɥ guexta'a dí xicã yɥ ja'i, jatho gui 'yøthɥ yún t'ɛdi ma mijudíohe, hin din nugã ran ɥcpi 'bɥ. Pɛ guexta'a i pa ma ɥguigã nguetho dí m mangã, jatho gui 'yɛc'yɛihɥ a ra Cristo, ngue bi du bɥ ja ra pont'i nangue ma ts'oquihɥ. ¹² Nu'a to'o in nde da hyɛc'a ni xifanihɥ, man'da xɥn ho 'bɥ da 'uetho ɥ. ¹³ Nguetho nu ahɥ, ma zɥ cu ahɥ, Ojã bi ja ahɥ bi thɔc'ahɥ yɥn t'ɛdi, nɛ bi zon'nahɥ in nde ahɥ gan 'yɛhɛhɥ n'da ngu n'da ahɥ nangue ran huɛcate. Nɛ hínguín nde ahɥ gui 'yøthɥ ni pãhä zɛhɛhɥ. ¹⁴ Pɛ tengu'bɥ dá jaš'hɥ gãtho yún t'ɛdi Ojã 'bɥ dan huɛjɥ n'da ngu n'dajɥ tengu bɥ nan huɛcsɛhɥ. ¹⁵ Pɛ gan jamansuhɥ, xøhma ts'ɥrpɥ thofo gam 'besɛhɥ 'bɥ gan sɥhmbɥ n'da ngu n'da ahɥ, nɛ gan täthɥ.

Gam bɛmhɥ rá Hogandãhi Ojã

¹⁶ Pɛ guehna dí xi ahɥ na ya. Dami 'yøthɥ a di bɛn'nahɥ rá Hogandãhi Ojã, nɛ gue'a gní 'yɛs'hɥ gní 'yørpã rá pãhäzɛhɛ ni ja'ihɥ bɥya. ¹⁷ Nguetho nín 'yomfɛnisɛ n'da, hinga gue'a im man rá Hogandãhi Ojã a, nɛ nu rá Hogandãhi Ojã hinga 'da'anguui ní pãhäzɛhɛ n'da, nɛ din sɥhmi ɥ. Nɛ nu rá Hogandãhi Ojã hin di jajɥ ga øthɥ 'bɛ'a in nde ma ts'on 'yomfɛniɥ. ¹⁸ Nɛ nu'bɥ gue'a rá Hogandãhi Ojã dí tɛnhɥ, di zɛrca ma mbɥihɥ, janangu'e'a hin da zã da sijɥ dá fɛstahɥ yún t'ɛdi Ojã. ¹⁹ Gãtho mfãdi 'bɛ'a nín t'øt'e n'da 'bɥ øzɛhɛ 'bɛ'a in nde ní ja'i n'da. Ngue i øt' ran 'yomt'ɛni, nɛ ran ts'om'bãi, nɛ ra ts'on'yomfɛni, ²⁰ nɛ i thãnde yɥ za o gue yɥ hmite, nɛ i øt' yɥn jaxtøni, nɛ i øt' yɥn sɥi, nɛ i øt' ran ts'ɛya, nɛ in cue, nɛ i øt'a i numanhosɛ, nɛ i øt' yɥn heque, nɛ i nde n'danni din 'yo, ²¹ nɛ i siyate,

ne i hote, ne mihni, ne di muns' pu ja yu ngo ngue da 'yøt' yu ts'oqui, ne n'dan'yo tho ho i øt'e. Ne dí xi ahu mahøn'a tengu dá xi ahü, ngue nu'u to'o øt' ya, hin nan säui da yurpu di manda rá ts'edi Oja. ²² Pe nu'a rá Hogandahi Oja di jajü ga øthu ran huçcate, ne ran johya, ne ní hyu ma mbühü a, ne hin dan xømbühü, ne ga øthu ra yembü, ne ran hocjä'i, ne ga jas'hü dí mamhbü, ²³ ne hin ga säman'ühü, ne ga samzehe ma mbühü. Ne nu'bü ga øthu ya, hin'yü n'da ran t'edi da zä dí zjü 'bü. ²⁴ Ne nu'a to'o in 'youi a ra Cristo, tengu'bü xí guarpu ja ra pont'i a rá ts'on'yomfëni zehë, ngue him man di manda a rá pähä zehë ne gätho 'be'a mí nde rá jä'i. ²⁵ Pe nu'bü dí 'bühmbü rá Hogandahi Oja, jatho ga jafü di mandagahu 'be'a gätho dí øthu 'bü. ²⁶ Pe nde'bü hin dan 'yëzëhë, janangue'a hin ga bënbahe ü mi'da ngue da nde da 'yøt'e tengu'ü 'da bin 'yëts'i.

6

Dam fäxhü n'da ngu n'dajü

¹ Ma zu cu ahü, nu'bü 'bü'a n'da ahü bi dang bü ja ran ts'o, pe nu'ahü gue guexta'a guím bëmhbü rá Hogandahi Oja, janate tho guin zohmbü a, gui zehmbü da mbeng bü ja rá 'yu Oja, guim bëmhbü ne'ahü hin'yü ni ts'ediü, ts'urpu tho ho ne ahü gui tänjü 'bü da ts'ä ahü. ² Ne nu'bü guí comhbü ni dumbühü, guí øthu rán t'edi ra Cristo 'bü. ³ Pe nu'bü 'bü'a n'da ahü din 'yëzëhe, ne hin'yü 'be'a pädi, din hyäzehë 'bü. ⁴ Ne hinga gue'a nan johyahü ngue gam bëmhbü xün ho ma 'befihü xinda gue mi'da. Pe ga ørpamasu ma 'befihü ngue ga øthu xün ho, ne gue'a dán johyahü a büya. ⁵ Pe n'da

ngu n'da ah_u jatho gui 'yøzεhεh_u 'bε'a go ní 'bεfi di 'da ah_u Ojā, ngue ni 'bεfizεhεh_u. ⁶ Nu ah_u ngue i sän'nah_u ran ho ma'da'yo, nde'b_u gui fäxh_u ni xänbateh_u gätho 'bε'a i honi, janangue'a 'da xtäm fäxtah_u. ⁷ O guím bεmh_u gui nuh_u ran ho 'b_u guí øth_u ran ts'o, nguetho guidín hyäzεhεh_u 'b_u guím bεmh_u a, nε hingui sä ga häth_u Ojā. Tengu'b_u ga tuhmb_u y_u hmudä. Nu'b_u dá tuhmb_u a x_un ho, x_un ho a din ja b_uya, pε nu'b_u ga tuhmb_u a hingui ho, hingui ho din ja b_uya. ⁸ Nu'b_u 'b_ui to'o i øt'e ngue i numanhosε rá ja'izεhε, xmá mba di 'bεh ra temazäi 'b_u. Pε to'o 'b_ui nangue rá pähä rá Hogandähi Ojā, nu'a din t'un ra temazäi. ⁹ Nde'b_u hin dan xømb_uih_u ngue ga øth_u ran ho, nguetho da zøn ra pa da hnurca ma 'bεfih_u 'b_u hin da güent' ma mb_uih_u. ¹⁰ Janangue'a jant'a thoho ga ørpah_u ran ho gätho ma mijä'ih_u a ra ora ngue da zä ga ørpah_u. Nε man'da gam bεmh_u ga ørpah_u ran ho _u ma cuh_u nangue ra Cristo.

Man'da ran zofo, nε ran zεngua ran zεgui

¹¹ Guín nuh_u ya y_u t'ohni x_un ndoho dá o't'äzεhε.
¹² Nu'_u to'o in nde di 'bεp'ah_u ngue gui hyεc ni xifanih_u, pε hønt'a in nde dí numanho y_u ja'i. I su xtá nu ran _unbi 'b_u xtá ma, hønt'a ra Cristo í hogah_u 'b_u mí du b_u ja ra pont'i nangue ma ts'oquih_u.
¹³ Nu'_u to'o im ma ngue da thec'a ni xifanih_u, pε nde hønt'a dí yät'a gui tenhd_u, gue'b_u da zä di 'bεp'ah_u gui hyεc ni xifanih_u. Nε hingui øt'e gätho y_un t'εdi. ¹⁴ Pε nugä hin dín nde dá yät'a dí øzεhε. Pε hønt'a nán johyagä a í du b_u ja ra pont'i ma Hmuh_u ra Jesucristo. Nε nugä tengu'b_u 'darb_u dá tu'be ra Cristo, tengu'b_u dá tugä ua ja ra ximhäi, ngue

hin dí øt'ä yán t'øt'e a. Ne nu yán t'øt'e ra ximhäi, hin te rán jaui a 'bε'a dí øt'ä. ¹⁵ Pe nu'ε in 'yohε ra Cristo, hin te di muui 'bε nthεqui o hin'na, pe man'da di muui ngue i ja ra tema'da'yo. ¹⁶ Ne dí äp Oja da hyurpa yá mbai, ne di un rán johya ε gätho to'o i 'yo ra 'yu dí xi ahε, nguetho gue'ε majuani yá t'εhni Oja ε. ¹⁷ Nu yε pa dí mba bε ya, o εmme gadíεngahε ma mbai, nguetho i ja yε mbεdi ma ja'i hapε bi ts'εgui, nanguε dán 'yεhεgä ra Hmu Jesús. ¹⁸ Ma zε cu ahε, dami cohmbε rá mate ma Hmuhε ra Jesucristo. Ne hønt'a dí xi ahε a ya.

**Ra 'da'yonhogui nangué ma Hmuh[†] ra
Jesucristo
New Testament in Otomi, Eastern Highland
(MX:otm:Otomi, Eastern Highland)**

copyright © 1974 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Otomi, Eastern Highland

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Otomí, Sierra [otm], Mexico

Copyright Information

© 1974, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Otomi, Eastern Highland

© 1974, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022
eed5311a-6154-516f-aead-3829b2989366